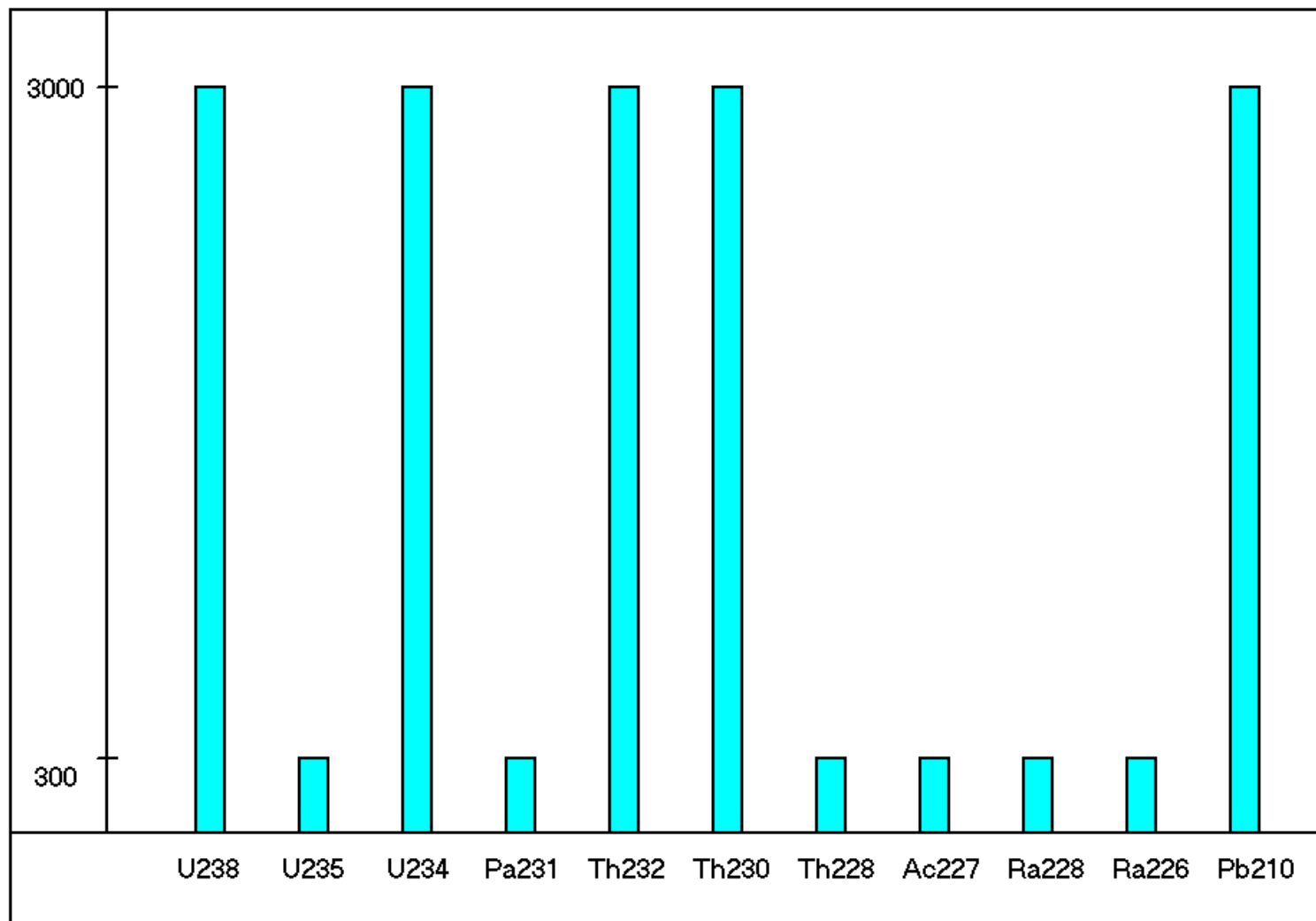

K možnostem stanovení obsahu přírodních radionuklidů v pevných odpadech uvolňovaných z úpraven podzemní vody

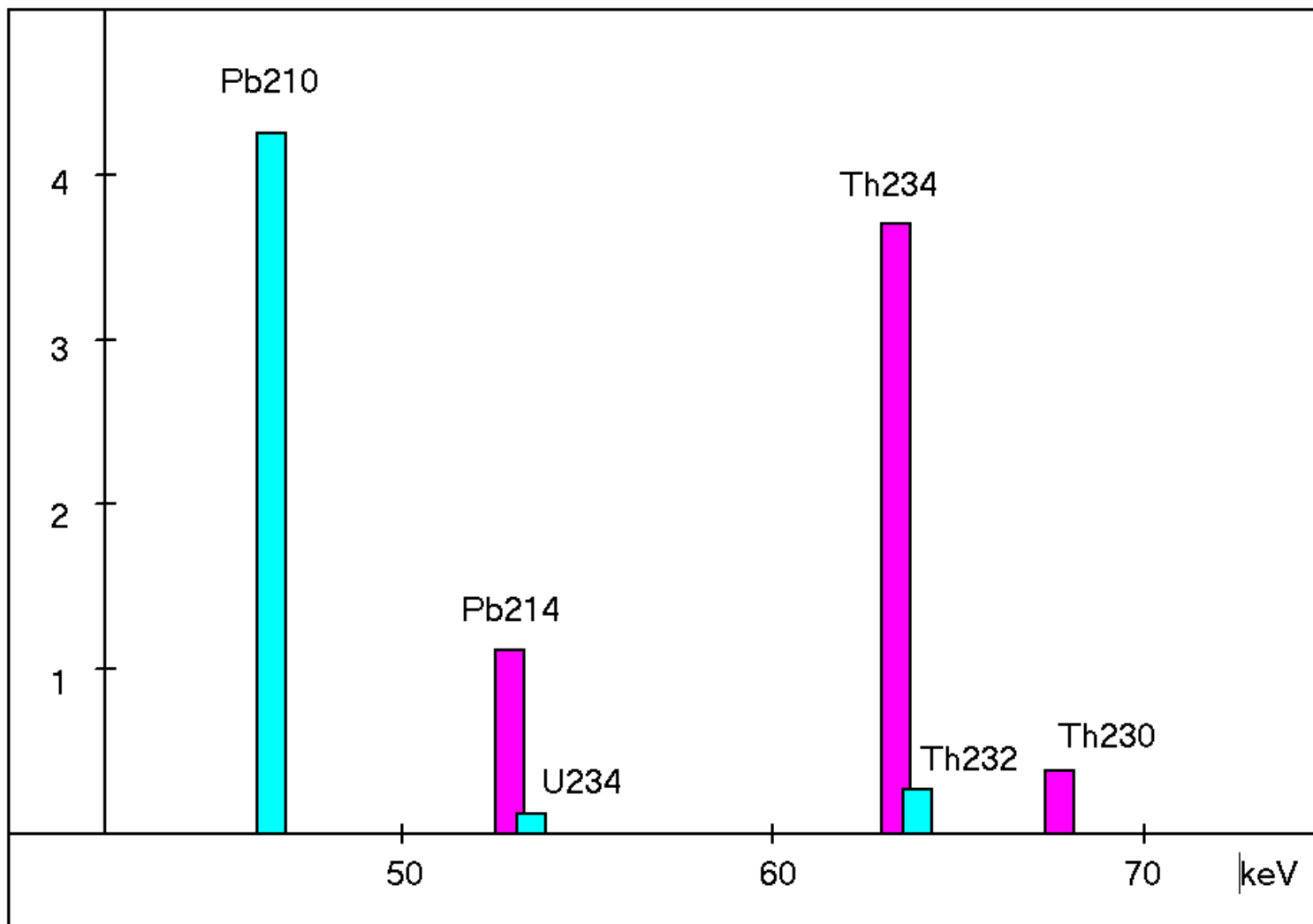
- jedná se například o kaly, usazeniny, sorbenty nebo filtrační materiály
- v odpadech tohoto typu se nejčastěji nacházejí radionuklidy ^{226}Ra , ^{228}Ra a produkty jejich radioaktivní přeměny
- vyloučit nelze ani přítomnost dalších radionuklidů – členů uranové, thoriové nebo aktiniové řady
- hmotnostní aktivita radionuklidů je obvykle řádu desítek až stovek Bq/kg, spíše ojediněle řádu tisíců Bq/kg nebo vyšší
- legislativa radiční ochrany klasifikuje uvolňování odpadů tohoto typu jako uvádění radionuklidů do životního prostředí a stanoví pro ně uvolňovací úroveň, při jejichž překročení je třeba pro danou činnost povolení SÚJB
- povolení není potřeba, pokud je splněna následující podmínka: Při uvolňování pevných látek není v žádném kilogramu uvolňovaného materiálu součet podílů průměrných hmotnostních aktivit jednotlivých radionuklidů a uvolňovacích úrovní hmotnostní aktivity příslušných radionuklidů větší než 2

$$\text{tedy : } \sum \frac{a_i}{u_i} \leq 2 \quad \text{a odtud požadavek na metodu : } \sum \frac{MDA_i}{u_i} \leq 2$$

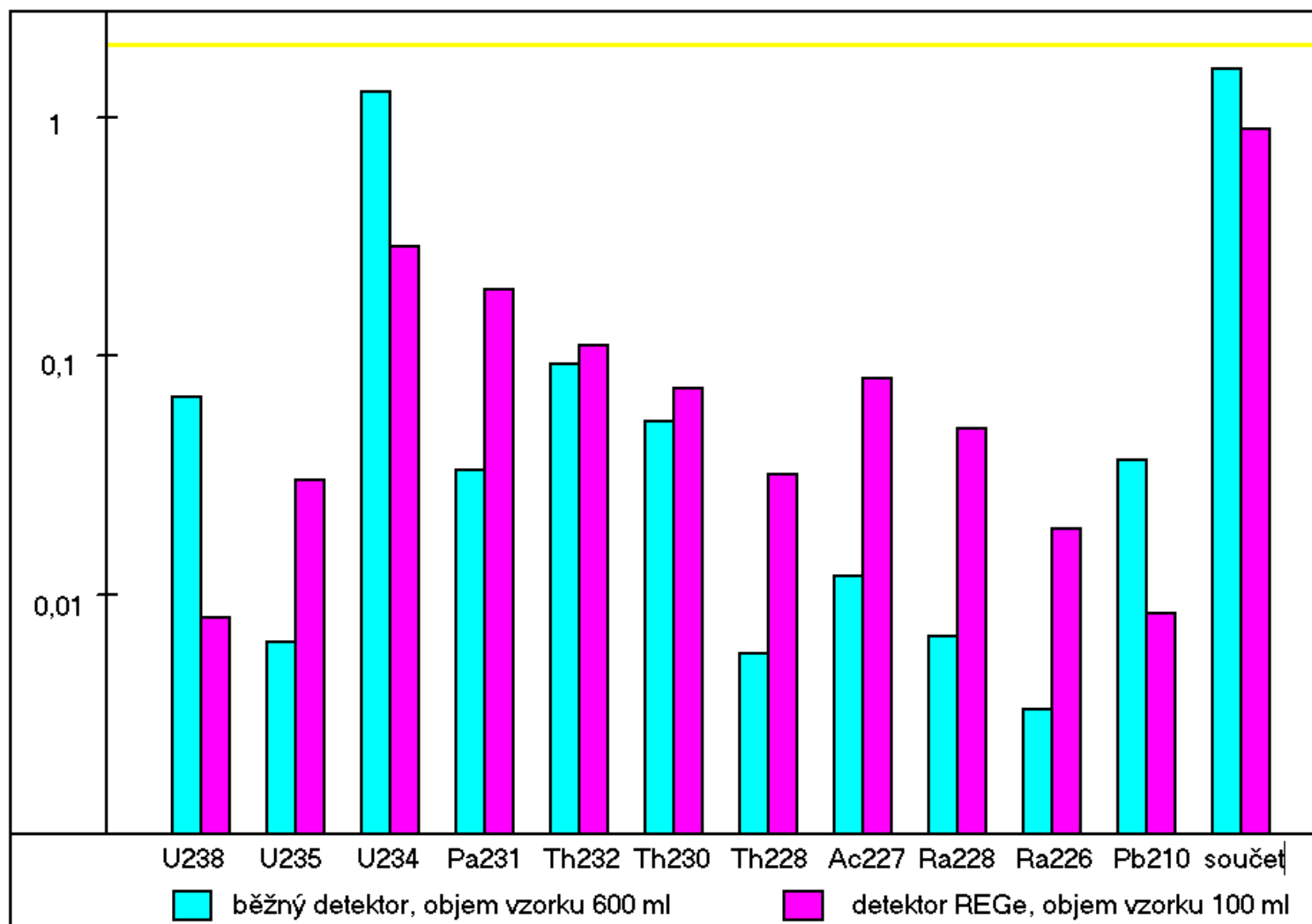
Uvolňovací úrovně hmotnostní aktivity radionuklidů (Bq/kg)

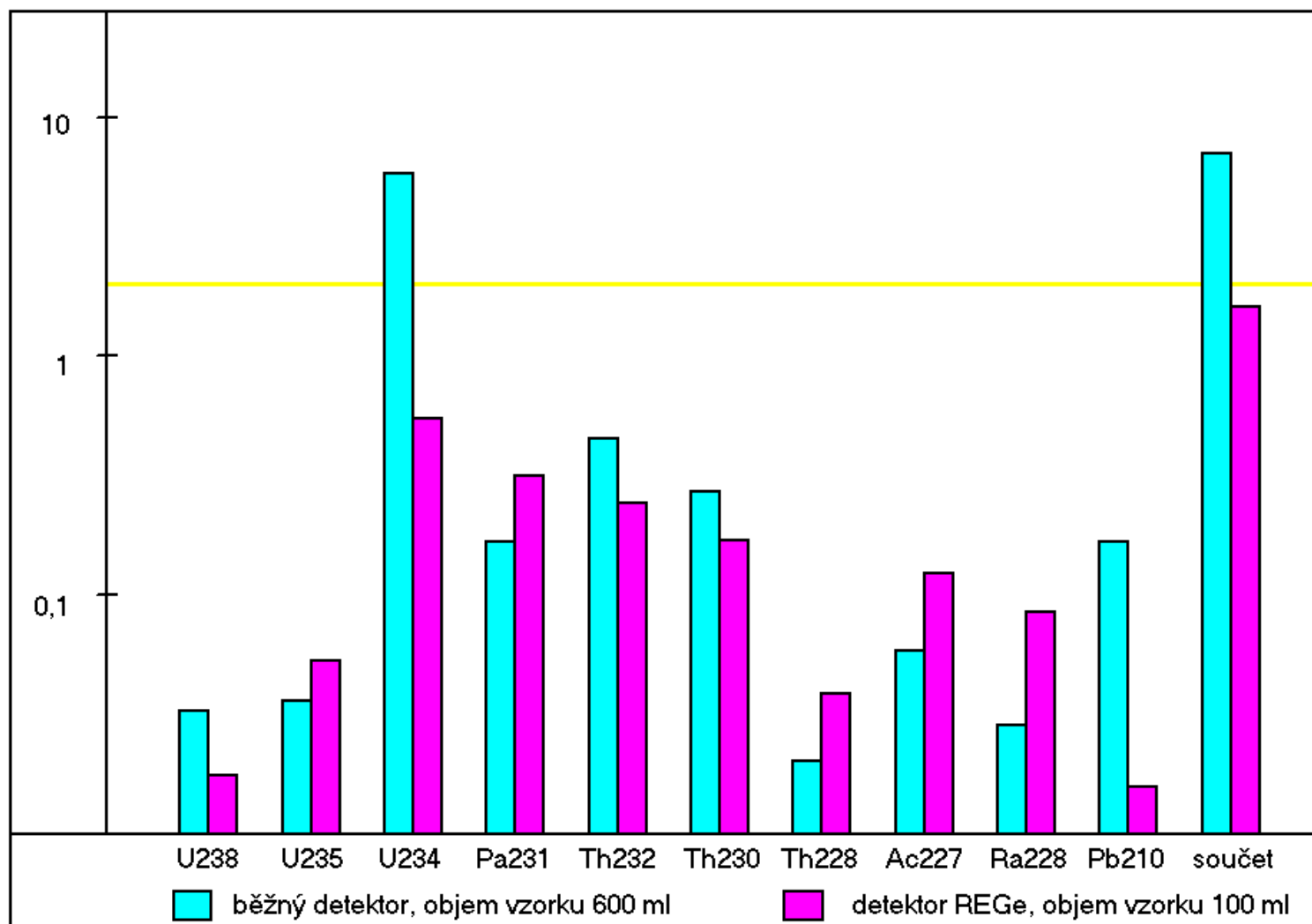
Emise fotonů gama v oblasti nízkých energií – výtěžek na 100 přeměn

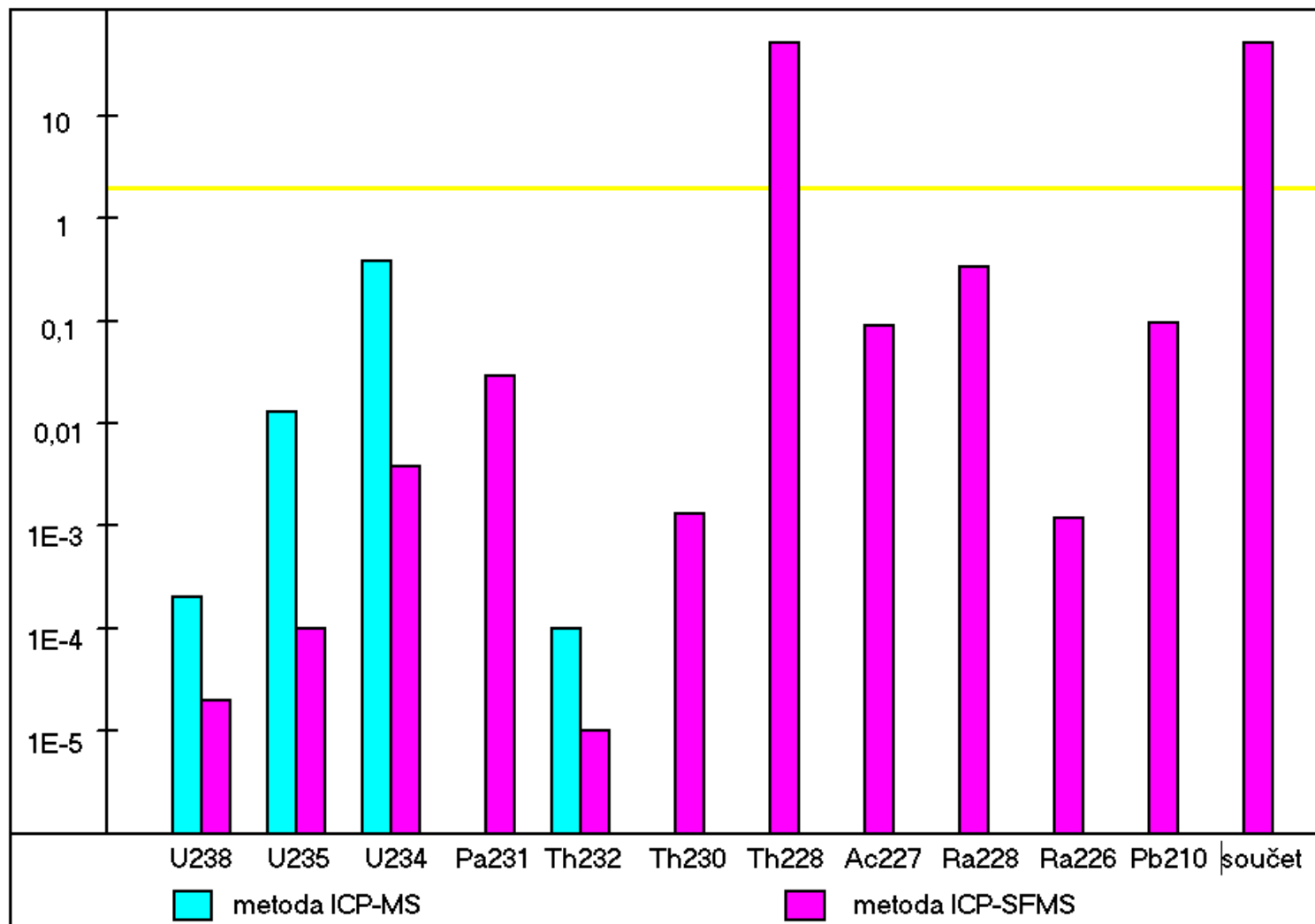
Podíl MDA a uvolňovací úrovně – spektrometrie gama – „čistý“ vzorek

Podíl MDA a uvolňovací úrovně – spektrometrie gama – 300 Bq/kg Ra226

Podíl MDA a uvolňovací úrovně – hmotnostní spektrometrie ICP

Shrnutí výsledků

radio-nuklid	spektrometrie záření gama		hmotnostní spektrometrie	
	běžný detektor	detektor REGe	ICP-MS	ICP-SFMS
^{238}U	++	++	++	++
^{235}U	++	++	++	++
^{234}U	--	--	??	++
^{231}Pa	??	??	--	??
^{232}Th	--	--	++	++
^{230}Th	??	??	--	++
^{228}Th	++	++	--	--
^{227}Ac	++	++	--	??
^{228}Ra	++	++	--	??
^{226}Ra	++	++	--	++
^{210}Pb	??	++	--	??